

Ritaharjun koulun globaalikasvatus-suunnitelma

1. Globaalikasvatuksen tavoite

Ritaharjun koulu on osa Ritaharjun monitoimitaloa. Tämä erityispiirre tekee koulumme kansainvälisestä toiminnasta paitsi moniammatillista myös monimuotoista. Kuten muussakin toiminnassamme, pyrimme kansainvälisessä toiminnassa mahdollisimman synergiseen, talon käyttäjiä yhdistävään, oppimista ja kasvua edistävään toimintaan.

Haluamme kasvattaa lapset ja nuoret maailmankansalaisiksi ja kestävän kehityksen toimijoiksi ja ymmärtäjiksi. Ritaharjun koulun kansainvälisyyskasvatus noudattaa siis globaalikasvatuksen tavoitteita. Globaalikasvatus (Global Education Congress, Maastricht 2002) on maailman hahmottamisen pedagogiikkaa, johon kuuluvat kulttuurienvälinen ymmärrys, ihmisoikeuskasvatus, tasa-arvokasvatus, rauhankasvatus, mediakasvatus ja kasvatus kestävään kehitykseen. Keskeistä kansainvälisessä toiminnassamme on sen jatkuvuus; panostamme pitkäkestoiseen, opiskeluun ja verkostoihimme luontevasti kuuluvaan kansainväliseen yhteistyöhön, ei niinkään lyhyisiin projektihankkeisiin. Kansainvälisyys on vahvasti esillä koko lukuvuoden ajan myös eri teema- ja juhlapäivien yhteydessä.

Tavoitteenamme on, että monitoimitalon lapset, nuoret ja henkilökunta omaksuvat kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen liittyviä taitoja ja myönteisiä asenteita. Lisäksi tuemme kestävän kehityksen periaatteita ja oppilaiden ymmärrystä siitä, että heidän teoillaan ja toimillaan on merkitystä paitsi omassa yhteisössä, myös maailmanlaajuisesti. Henkilökunnan tulee tarjota oppilaille tilaa, menetelmiä ja materiaalia maailmankuvan rakentamiseen ja laajentamiseen kansainvälisesti.

2. Kulttuurien välinen ymmärrys

Koulumme pyrkii ohjaamaan oppilaita rakentamaan kulttuurien välistä ymmärrystä kansainvälisissä toimintaympäristöissä, yhdessä opiskellen ja tutkien. Tätä tavoitetta

tukiaksemme olemme verkostoituneet kansainvälisesti ja toteutamme globaalikasvatusta useiden eri kumppaneiden kanssa.

2.1. Microsoft Partners in Learning

Ritaharjun koulu on osa Microsoft Partners in Learning-verkostoa, joka edistää koulujen yhteistyötä, tiedon rakentamista ja jakamista yhdessä. Verkosto tukee kouluja tarjoamalla kasvattajille työkaluja, teknologiaa ja yhteistyöväyliä, joiden avulla yhteisöllinen kasvatustyö mahdollistuu. Erityisen tiivistä yhteistyötä koulumme tekee samaan verkostoon kuuluvan tukholmalaisen Björknäs'n koulun kanssa. Yhteistyö aloitettiin yläluokkien osalta vuonna 2012. Yhteistyössä ei ole kyse rajatusta projektista, vaan pitkäkestoisesta yhdessä tekemisestä, jossa koulujen oppilaat opiskelevat erityisesti kestävän kehityksen ja teemoja toteuttaen, eri oppiaineissa.

2.2. Yhteistyö nuorisotoimen ja kirjaston kanssa

Koska Ritaharjun monitoimitalossa koulu, päiväkoti, kirjasto ja nuorisotoimi toimivat yhdessä, on koulumme kansainväliselle toiminnalle luonteenomaista moniammatillisuus. Tämä mahdollistaa kansainvälisyyskasvatuksen läpi oppilaan päivän, eri aikaan lapsen ja nuoren päivässä, erilaisissa oppimisympäristöissä.

Oulun kaupungin nuorisotoimi tekee yhteistyötä European Voluntary Service-järjestön kanssa. Järjestön kautta saapuvat harjoittelijat osallistuvat kansainvälisyyskasvatukseen myös oppilaiden koulupäivän aikana. Harjoittelijat ohjaavat oppilaiden opiskelua yhdessä nuoriso-ohjaajien, opettajien ja koulunkäynninohjaajien kanssa.

Ritaharjun kirjaston henkilöstö toteuttaa koulun globaalikasvatusta yhdessä muun henkilöstön kanssa osallistuen oppilaiden kansainvälisen opiskelun ohjaamiseen, tiedonhankintaan sekä mediakasvatuksen toteuttamiseen.

2.3. Työelämäyhteistyö

Koulumme kansainvälisyyskasvatuksessa on vahvasti mukana työelämä-orientaatio. Esimerkiksi kumppanikoulu Björknäs'n kanssa (ks. yllä) tehtävässä yhteistyössä opiskelijat toteuttavat kansainvälistä teemaprojektia yhdessä asiantuntijayritysten kanssa.

2.4. Kansainvälisyyskasvatus yhdessä kotien kanssa

Ritaharjussa on pyrkimyksenä saada oppilaat innostumaan ja orientoitumaan kansainvälisesti myös laajan kielitaidon kautta. A2- ja B2-kielten valintavaiheessa järjestetään Kielitori, vanhemmille ja 4- ja 7 –luokkien oppilaille suunnattu ilta, jossa he tutustuvat koulumme tarjoamiin kieliin ja niiden opetukseen. Samalla valinnaiskielten kulttuurinen ulottuvuus on vahvasti esillä.

Koulussamme tarjotaan myös varhennettua kielenopetusta, jotta kielten oppimiselle muodostuu vahva perusta jo alkuopetus-vaiheessa. Koulun ja kodin välinen yhteistyö toteutuu myös kansainvälisyyskasvatuksen osalta eri kanavien kautta kuten esim. koululla järjestettävien informaatiotilaisuuksissa, koulumme kotisivujen, blogien, ja sähköisen järjestelmän WILMAN kautta, huoltajatapaamisissa ja vanhempainilloissa.

3. Media-, ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja rauhankasvatus

Ritaharjun koulun globaalikasvatuksessa yksi tärkeä painopistealue on mediakasvatus, sillä lapsille ja nuorille halutaan antaa valmiuksia hyvän ja toisia kunnioittavan keskustelukulttuurin edistämiseen ja tehdä myös näkyväksi ajankohtaisen aiheen, vihapuheen, vaikutuksia. On relevanttia ohjata oppilaita eritoten mediakasvatuksen kautta ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja rauhan merkitystä ymmärtäviksi ja kunnioittaviksi toimijoiksi.

Koko monitoimitalon toiminnan läpäisevänä teemana on tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen. Tämä teema luonnollisesti kannattelee myös globaalikasvatuksen tärkeintä tavoitetta: lapsen ja nuoren kasvua rauhaa, oikeuksia ja kulttuurista ymmärrystä

kunnioittavaksi toimijaksi. Sekä paikallisessa että globaalissa toiminnassa lapsen ja nuoren on hyvä kasvaa ajatukseen: ”Minä olen ok, sinä olet ok, me olemme ok”.

3.1 Painopistealueena mediakasvatus

Koulumme on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämässä vihapuheen vastaisessa ihmisoikeuskampanjassa, joka pohjautuu Euroopan neuvoston aloitteeseen. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta erityisesti verkossa ilmenevästä vihapuheesta ja antaa nuorille valmiuksia sen kohtaamiseen sekä toimintaan vihapuhetta vastaan. Oppilaita kasvatetaan ymmärtämään, että sananvapautteen kuuluu aina myös vastuu sanomastaan.

3.2. Ritahallitus osallistajana

Gloaalissa rauhankasvatuksessa on olennaista kasvattaa oppilaat näkemään oman roolinsa rauhan, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien toteutumisessa. Koulullamme on toimiva oppilaskunta, Ritahallitus, johon kuuluvat kaikki Ritaharjun koulun oppilaat. Joka lukuvuoden alussa oppilaiden keskuudesta valitaan äänestämällä oppilaskunnan hallitus, jonka tarkoituksena on ohjata oppilaita yhteistyöhön, parantaa oppilaiden asemaa koulussa ja edistää oppilaiden vastuuta yhteisten asioiden hoidosta sekä lisätä kouluviihtyvyyttä. Oppilaskunta voi ehdottaa toimenpiteitä koulun toiminnan parantamiseen ja ilmoittaa oppilaiden kannan erilaisiin hankkeisiin. Ritahallituksen edustajat ottavat osaltaan esiin oppilaita koskettavia globaaleja teemoja kannustaen toiminnallaan oppilaita rauhankasvatukseen.

Oppilaskunta vaikuttaa myös kaupunkitason päätöksiin ja kasvattaa näin ollen kaikkia oppilaita tuntemaan osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia myös laajoihin teemoihin, kansainvälisessä toiminnassa.

3.3. Kestävän kehityksen tukeminen

Gloaalikasvatuksellinen näkökulma pyritään huomioimaan kaikissa oppiaineissa. Koulumme kulttuuriopetussuunnitelmaan valitaan mahdollisuuksien mukaan globaalikasvatusta tukevia kohteita ja tapahtumia. Tämä koskee myös oppilaiden

ohjaamista ymmärtämään oma roolinsa kestävänsä kehityksen toteutumisessa, ritaharjulaaisena maailmankansalaisena. Oppilasta ohjataan kaikissa oppiaineissa toimimaan oman lähiympäristönsä kestävänsä tulevaisuuden hyväksi.

Kestävä kehitys on otettu myös kansainvälisen yhteistyön kantavaksi teemaksi (ks. yllä, yhteistyö kumppanikoulu Björknäs'n kanssa).

3.4. Humanitäärinen työ

Koulumme kasvattaa ja ohjaa oppilaita omaksumaan keinoja humanitäärisen työn toteutumiseksi ja ymmärtämään oman roolinsa ja vastuunsa maailmankansalaisena. Yhdessä kirjaston ja nuorisotoimen kanssa koulu toteuttaa osana monitoimitaloa kampanjoita, joissa oppilaat osallistuvat ajankohtaisina koettujen kohteiden auttamiseen. Keskeistä on osallistaa oppilaat toimimaan itse ja toteuttamaan humanitääristä työtä luontevana osana opiskelua.

4. Arviointi ja suunnitelman päivitys

Gloaalikasvatussuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana muuta Ritaharjun koulun ja koko monitoimitalon toiminnan arviointia. Joidenkin osa-alueiden kohdalla oppilaat, henkilöstö ja huoltajat täyttävät arvioinnin esim. vierailujen/tapahtumien/laajempien oppimistehtävien jälkeen.

REFERENCES

Global Education Congress, (2002). The Maastricht Global Education Declaration - European Strategy Framework for Improving and Increasing Global Education to the Year 2015. Chapter 1. Retrieved in <http://www.coe.int/t/dg4/nscentre/GE/GE-Guidelines/GEgs-chap1.pdf>